

### III. INTERNÍ GERONTOMETABOLICKÁ KLINIKA

Fakultní nemocnice Hradec Králové



přednosta kliniky  
Prof. MUDr. Luboš Sobotka, CSc.

\*\*\*\*\*

Univerzita Karlova v Praze  
Fakulta humanitních studií  
Doktorský studijní program  
Obor Aplikovaná etika

#### Oponentský posudek disertační práce

**Téma: Uplatňování etického principu při tvorbě zdravotnického systému**

**Mgr. Monika Válková**

**Posudek vypracovala: MUDr. Božna Jurašková, PhD**

**Datum vyhotovení: 20.1.2014**

Disertační práce na téma Uplatňování etického principu při tvorbě zdravotnického systému je zaměřena na etické aspekty zdravotnického systému v ČR. Je to analýza etického pohledu, především z hlediska principů jako je solidarita, spravedlnost a právo na zdraví. V první části se zabývá hodnocením zdravotnického systému z hlediska historického vývoje. Je provedena rovněž analýza reformních zdravotnických zákonů právě z hlediska principů, které si autorka zvolila na samém začátku jako indikátory etického přístupu k problematice.

V druhé – praktické části autorka srovnává náš zdravotnický systém se zdravotnickými systémy Švédska a Francie. Dále si stanovila cíl provést analýzu našeho zdravotnického systému z hlediska respektování etických principů stanovených WHO (program Zdraví 21). Jako hlavní indikátor zvolila autorka kardiovaskulární choroby, především s ohledem na incidenci dostupné struktury zdravotní péče (akutní, rehabilitační a dlouhodobá péče). V práci je zdůrazněn i zdravý životní styl, podmiňující vznik kardiovaskulární onemocnění.

V rámci srovnání jednotlivých zdravotnických systémů volí autorka indikátory jako zdravotní stav obyvatelstva- naděje na dožití, úmrtnost, incidence kardiovaskulárních chorob, dále determinanty zdraví- tělesnou aktivitu, spotřebu tabáku, alkoholu, obezitu, poskytované služby- počet praktických lékařů, počet akutních lůžek a počet provedených angioplastik. Získaná data ukazují, že se postupně snižuje úmrtnost na vybraná kardiovaskulární onemocnění. Zamýšlí se nad etickým aspektem v otázce lékové politiky- především s hledem na prevenci vzniku těchto onemocnění. Jako další aspekt etického pohledu volí dostupnost

zdravotní a sociální péče. V oblasti zabezpečení primární a lůžkové péče a její dostupnosti analyzuje potřebnost a upřednostnění primární péče před sekundární. Autorka zdůrazňuje, že invazivním metodám se v ČR věnují zdravotnická zařízení více než prevenci. Bohužel v práci nespátřuji hledání příčinných souvislostí při kritice jednotlivých systémů. Je sice upozorňováno na nedostatečnou prevenci, ale není poukázáno na nedostatečné dle mého názoru neetické chápání motivace účastníků primární péče- tj. praktických lékařů k uskutečnění dostatečné prevence a včasného záchytu. Současná kapitační platba není motivací, a proto nedochází k optimálnímu snižování incidence onemocnění a dochází k navyšování finanční zátěže systému. Dochází tak ke zvyšování zátěže sekundární péče, která je finančně náročnější. To vede pak k takovým opatřením, jako snižování počtu akutních lůžek apod., což vede k ohrožení zdravotní péče a je tedy ve svém důsledku neetické. Na druhé straně autorka zcela správně poukazuje na obtíže při realizaci reformy zdravotnictví, která díky neustálým politickým změnám ustupuje do ústraní. Ve Francii a Švédsku je kladen důraz na lékaře v primární péči, který koordinuje zdravotně sociální péči o pacienta. Zcela správně podotýká, že léčebný proces probíhá nekoordinovaně a často i nadbytečně. Není ale nastíněno řešení- např. propracovanější kontrolní systém apod.

Závěrem lze říci, že si autorka zvolila téma, které je náročné a společensky významné. Disertační práce je věnována hodnocení etických principů a nastavených priorit zdravotnických systémů České republiky, Francie a Švédska. Jejich respektování je srovnáváno se zdravotnickými systémy jiných evropských zemí.

Práce splňuje svůj cíl. Autorka podle mého názoru splnila všechny věcné požadavky na disertační práci i předeepsané formální náležitosti.

**Výše uvedenou práci doporučuji k obhajobě.**

**Otázky k obhajobě:**

**Co považujete za nejvýznamnější aspekt pro reformu našeho zdravotně sociálního systému s ohledem na etické aspekty Vámi uvedené ?**